

**WYDZIAŁ
FILOLOGICZNY**
Uniwersytet Łódzki

BIURO DZIEKANÓW

Wpłynęło dnia 23 V 2023

dr hab. prof. UŁ Przemysław Krakowian
Instytut Anglistyki Uniwersytetu Łódzkiego
ul. Pomorska 171/173
90-236 Łódź
tel./fax ++48 66 55 220

**Recenzja rozprawy doktorskiej Pani magister Natalii Góralczyk zatytułowanej:
*Designing an Online Foreign Language Course for the Older Adult / Projektowanie
zdalnego kursu języka obcego dla osób starszych* napisanej na Wydziale Nauk
Humanistycznych Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji
Narodowej w Krakowie pod kierunkiem dr hab. Prof. UP Anny Turuli**

Rozprawa doktorska Pani magister Natalii Góralczyk zatytułowana: *Designing an Online Foreign Language Course for the Older Adult / Projektowanie zdalnego kursu języka obcego dla osób starszych* napisana na Wydziale Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie pod kierunkiem dr hab. Prof. UP Anny Turuli podejmuje zagadnienia związane z nauczaniem języka wśród uczniów wieku dojrzałym oraz uwarunkowań projektowania programów nauczania dla edukacji zdalnej w tej grupie wiekowej.

Sama w sobie już nauka języka obcego może być trudnym zadaniem, a wyzwanie to może być większe w przypadku osób starszych i chociaż ludzie w każdym wieku mogą uczyć się języków, istnieje szereg czynników, które mogą utrudnić ten proces osobom starszym. Po pierwsze, jedną z głównych przeszkód napotykaną przez osoby starsze jest spadek funkcji poznawczych, gdzie wraz z wiekiem zdolności poznawcze, takie jak kojarzenie, pamięć i szybkość przetwarzania, mają tendencję do regresji, a ponieważ nauka nowego języka wymaga znacznej ilości zapamiętywania, uczniowie starsi, dojrzały tu będący przedmiotem rozważań doktorantki mogą mieć wynikające z samego wieku problemy z przywoływaniem, kojarzeniem i procesowaniem.

Dodatkowy wymiar nauki w tym wieku dotyczy faktu, iż starsi uczniowie najczęściej mają dobrze ugruntowany obraz siebie jako ucznia, w tym przede wszystkim swoich sukcesów i porażek, których projekcji mogą dokonywać w procesie uczenia się języka w tym wieku. Mają też wynikające z tego preferencje dotyczące stylu i strategii uczenia się oraz bardzo często konkretne oczekiwania co do przebiegu nauki, swoich w nim ról i ról i powinności nauczyciela. Wraz z wiekiem mogą te doświadczenia i oczekiwania przekładać się na powstawanie barier psychologicznych odczuwanych przez nich jako skrępowanie lub niepokój przed popełnianiem błędów a co za tym idzie powstawanie dysonansu pomiędzy obrazem siebie a świadomością tego, iż mogą być postrzegani jako mniej inteligentni i błyskotliwi niż w rzeczywistości są lub chcieli być widziani.

W tym wieku uczniowie dojrzałsi często miewają napięte harmonogramy i wiele obowiązków, takich jak praca, rodzina i zobowiązania osobiste. Znalezienie czasu i energii na naukę języka może być wyzwaniem wśród tych konkurujących ze sobą priorytetów. Nauka języka obcego wymaga konsekwentnej praktyki i nauki, a starsi uczniowie mogą mieć problem z przeznaczeniem wystarczającej ilości czasu i regularnym uczestnictwem w zajęciach. Z drugiej jednak strony te właśnie okoliczności mogą oznaczać, iż lepiej potrafią organizować swój czas i planować naukę, tak aby sprostać zarówno obowiązkom rodzinnym i zawodowym i podjętym wyzwaniom związanym z nauką języków.

W przypadku nauki mediowanej cyfrowo, dodatkowym aspektem jest sprawność w posługiwaniu się technologią w procesie uczenia się, lęk jaki może temu procesowi towarzyszyć oraz ewentualne koszty i czas związane z opanowaniem niezbędnych umiejętności i wykształceniem nawyków niezbędnych w tej formie nauki. Należy jednak zauważyć, że wyzwania te nie są nie do pokonania, a dzięki właściwemu planowaniu, strategiom uczenia się osoby starsze mogą nadal odnosić sukcesy w nauce języków obcych, szczególnie, gdy dostosowanie metod uczenia się, odbywa się w dobrze zorganizowanym wspierającym środowisku mediowanym cyfrowo pozwalającym generować pozytywne nastawienie, a program nauczania, zastosowane techniki oraz asynchroniczny dostęp do nauki udostępnia kontrolę nad procesem uczącemu się.

Tematykę pracy oceniam jako ważną i zasługującą na podjęcie w formie rozprawy doktorskiej, gdzie szczególnej jej istotności dopatruję się w tym, iż o uczniach dojrzałych pisano wielokrotnie, podobnie jak w literaturze przedmiotu można znaleźć wiele wątków dotyczących kształtu edukacji zdalnej i projektowania nauczania z użyciem narzędzi cyfrowych w sieci, brak jednak kompleksowego syntetycznego ujęcia zagadnienia specyfiki nauczania tej właśnie grupy uczniowskiej w środowiskach cyfrowych jaką jest niniejsza rozprawa.

Praca składa się z krótkiego wprowadzenia, siedmiu rozdziałów, z czego trzy ostatnie stanowią rozdziały badawczo-analityczne, konkluzji po których następuje obszerna, bo licząca ponad 470 pozycji bibliografia, oraz streszczenia w języku polskim po których zamieszczono obszerne załączniki. Ogólnie praca liczy 475 stron, z czego na część zasadniczą przypada ich 330.

Rozdział pierwszy obejmujący swoim zakresem strony 12-93 podejmuje kwestie istotne dla późniejszych rozważać o uczniu starszym, dojrzałym w kategoriach ogólnych wieku jako wyznacznika demograficznego. Doktorantka analizuje wiek będący naturalnym elementem biegu życia, wyznaczającym wpływ czasu i kumulację doświadczeń, obejmującym zmiany fizyczne, psychiczne i emocjonalne, które zachodzą w miarę przechodzenia jednostek przez kolejne etapy życia, sygnalizując jednocześnie związany z wiekiem ageizm, czyli dyskryminację ze względu na wiek jako społeczne uprzedzenie, niesprawiedliwie dotykające osoby starsze, dewaluujące ich potencjał.

Rozdział drugi, zawarty na stronach 94-173, skupia się na zaprezentowaniu sylwetki ucznia starszego, dojrzałego, w kategoriach doświadczeń życiowych, motywacji, umiejętności określania własnych celów edukacyjnych i oczekiwań związanych z podejmowaną w tym wieku nauką. Dążąc do edukacji, starsi uczniowie często pokonują ograniczenia związane z wiekiem, czym mogą inspirować innych i pokazują, że nauka nie musi podlegać ograniczeniom wiekowym, podkreślając znaczenie uczenia się przez całe życie dla rozwoju osobistego i innych wymiarów w tym społecznej przydatności osób starszych. Rozdział porusza również kwestie związane z charakterystyką procesu nauczania, samą osobą nauczyciela oraz uwarunkowaniami procesu planowania nauczania.

Rozdział trzeci, obejmujący strony 174-213 podejmuje kwestie technologii TIK w nauczaniu i uczeniu się osób starszych. Osoby starsze angażujące się w naukę z wykorzystaniem technologii mogą doświadczać wielu korzyści, choć muszą liczyć się z pewnymi wyzwaniami. Z jednej strony technologia zapewnia im dostęp do szerokiej gamy zasobów edukacyjnych, umożliwiając samodzielną naukę i eksplorację i jednocześnie promuje zadzierzganienie więzi społecznych, a zmniejszając poczucie izolacji, sprzyja interakcjom w tym również międzypokoleniowym. Z drugiej jednak strony może budzić obawy, czy nawet lęk, szczególnie u osób, które miały TIK mniej do czynienia w życiu osobistym i zawodowym. Doktorantka stoi na stanowisku, iż najbardziej efektywne aspekty nauczania języka dotyczą umiejętności mówienia i słuchania, i w tym duchu przechodzi do rozdziału trzeciego, gdzie nakreśla zasady konstruowania e-learningowych programów nauczania języka dla uczniów dojrzałych.

Rozdział czwarty, strony 214-239 poświęcono zarysowaniu przesłanek i działań stojących za zaprojektowanym tu programem językowej edukacji zdalnej dotyczącej osób starszych i stanowi on pomost pomiędzy rozdziałami o charakterze analizującym uwarunkowania teoretyczne, a ich praktyczną implementacją zaprezentowaną w tym rozdziale w kategoriach projektu i opracowania, wdrożenia i ewaluacji jego efektywności, kursu którego efekty, percepcje wyniki analizowane są i zaprezentowane w następujących po nim rozdziałach badawczych.

Na część badawczo-analityczną pracy składają się ostatnie trzy rozdziały; od piątego do siódmego kolejno strony 240-255, 256-302 oraz 303-330, gdzie sukcesywnie zaprezentowana jest metodologia badań, pytania badawcze, narzędzia badawcze i procedura badania, jak i sami uczestnicy kursu, aby następnie przejść do prezentacji i analizy efektywności sposobu dostarczenia treści w formie platform Moodle i Teams, czasu, zaangażowania uczących się, postaw, postępów, w tym zarówno stricte językowych jak i tych związanych ze biegłością w posługiwaniu się technologią edukacyjną. Zaprezentowany w tej części pracy opis przebiegu procesu planowania, implementacji i ewaluacji kursu jest wielowątkowy, obszerny i z racji na swoją złożoność i stopień szczegółowości szczególnie interesujący. Mało jest podobnych opisów oferujących wgląd w prezentowaną tematykę, a szczególnie w mechanizmy

funkcjonowania kursu, jego przebieg, percepcje partycypantów, motywacje i uzasadnienia podejmowanych decyzji oraz interpretacje informacji zwrotnej i jej potencjalny wpływ na przyszłe jego wydania.

Pracę zamyka obszerna bibliografia zawierająca 476 pozycji książkowych, tych już dzisiaj klasycznych dla dziedziny nauczania języka i projektowania programów nauczania jak i najnowszych dotyczących osób starszych i seniorów, oraz pewną liczbę najnowszych artykułów, w tym tych dotyczących zarówno dziedziny nauczania jak i wieku, i co należy podkreślić również polskich autorów, co świadczy o tym, iż doktorantka śledzi to co w tej dziedzinie dzieje się w kraju, choć może kurtuazyjnie warto było uwzględnić publikacje prof. Hanny Komorowskiej, która, szczególnie, choć nie wyłącznie po przemianach ustrojowych wielokrotnie uczestniczyła w dyskursie dotyczącym projektowania programów nauczania. Z pewnym zdziwieniem odnotowałem brak wzmianki znaczącej pozycji autorstwa Pani Promotor doktorantki, dotyczącej co prawda e-learningu akademickiego, niemniej ogromnie interesującej w kontekście edukacji zdalnej i projektowania kursów e-learningowych.

Bibliografia jak również przypisy w tekście wykonane są ze starannością i dbałością o rzetelne dokumentowanie źródeł, i w zasadzie nie odbiegają od konwencji APA stosowanej w pracy, może za wyjątkiem, gdy opisywane są dokumenty i źródła w których brak jest autora wiodącego lub gdy autorem jest instytucja. Od konwencji APA odbiega również w niektórych przypadkach sposób wyróżniania publikacji zwartych i artykułów. Pod względem edycyjnym praca przygotowana jest starannie, z wyraźną dbałością o szczegóły, choć zastrzeżenia budzić może brak powszechnie przyjętych opisów ich proveniencji. Poza wspomnianymi, potknięcia edycyjne są nieliczne i nie zasługują na wzmiankę. Język pracy jest poprawny i choć brak w nim może znamion erudycji i swady i pewnej potoczności indywidualnego stylu, to tekst czyta się z łatwością, myśli formułowane są wystarczająco jasno i w przejrzysty sposób, a wywód cechuje wewnętrzna logika i spójność. Potknięcia językowe, wynikające z, jak sądzę, jedynie z poprawek edycyjnych są nieliczne i właściwie również niewarte wzmianki, poza może rzucającym się w oczy brakiem kapitalizacji tytułu w wersji angielskiej na pierwszej stronie pracy.

Pracę oceniam jako ciekawą i inspirującą do przemyśleń na temat nauczania, projektowania programów edukacyjnych i edukacji zdalnej w wymiarze ogólnym jak i tym dotyczącym osób starszych. Uważam, że odznacza się ona logiczną strukturą wewnętrzną, a treści i kolejność rozdziałów są logicznie uporządkowane i prowadzą kolejno do części badawczej zaprezentowanej w ostatniej części. Układ pracy obejmuje zagadnienia konieczne do rozwiązania przyjętej problematyki, które opisane są na podstawie bogatej literatury przedmiotu.

Niniejszym pragnę stwierdzić, iż przedstawiona rozprawa spełnia wymogi ustawowe stawiane pracom tego rodzaju i wnoszę o dopuszczenie Pani magister Natalii Góralczyk do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Przemysław Krakowian

Łódź 20.05.2023

**Recenzja rozprawy doktorskiej Pani magister Natalii Góralczyk zatytułowanej:
*Designing an Online Foreign Language Course for the Older Adult / Projektowanie
zdalnego kursu języka obcego dla osób starszych* napisanej na Wydziale Nauk
Humanistycznych Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji
Narodowej w Krakowie pod kierunkiem dr hab. Prof. UP Anny Turuli**

Rozprawa doktorska Pani magister Natalii Góralczyk zatytułowana: *Designing an Online Foreign Language Course for the Older Adult / Projektowanie zdalnego kursu języka obcego dla osób starszych* napisana na Wydziale Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie pod kierunkiem dr hab. Prof. UP Anny Turuli podejmuje zagadnienia związane z nauczaniem języka wśród uczniów wieku dojrzałym oraz uwarunkowań projektowania programów nauczania dla edukacji zdalnej w tej grupie wiekowej.

Sama w sobie już nauka języka obcego może być trudnym zadaniem, a wyzwanie to może być większe w przypadku osób starszych i chociaż ludzie w każdym wieku mogą uczyć się języków, istnieje szereg czynników, które mogą utrudnić ten proces osobom starszym. Po pierwsze, jedną z głównych przeszkód napotykaną przez osoby starsze jest spadek funkcji poznawczych, gdzie wraz z wiekiem zdolności poznawcze, takie jak kojarzenie, pamięć i szybkość przetwarzania, mają tendencję do regresji, a ponieważ nauka nowego języka wymaga znacznej ilości zapamiętywania, uczniowie starsi, dojrzały tu będący przedmiotem rozważań doktorantki mogą mieć wynikające z samego wieku problemy z przywoływaniem, kojarzeniem i procesowaniem.

Dodatkowy wymiar nauki w tym wieku dotyczy faktu, iż starsi uczniowie najczęściej mają dobrze ugruntowany obraz siebie jako ucznia, w tym przede wszystkim swoich sukcesów i porażek, których projekcji mogą dokonywać w procesie uczenia się języka w tym wieku. Mają też wynikające z tego preferencje dotyczące stylu i strategii uczenia się oraz bardzo często konkretne oczekiwania co do przebiegu nauki, swoich w nim ról i ról i powinności nauczyciela. Wraz z wiekiem mogą te doświadczenia i oczekiwania przekładać się na powstawanie barier psychologicznych odczuwanych przez nich jako skrępowanie lub niepokój przed popełnianiem błędów a co za tym idzie powstawanie dysonansu pomiędzy obrazem siebie a świadomością tego, iż mogą być postrzegani jako mniej inteligentni i błyskotliwi niż w rzeczywistości są lub chcieli być widziani.

W tym wieku uczniowie dojrzałsi często miewają napięte harmonogramy i wiele obowiązków, takich jak praca, rodzina i zobowiązania osobiste. Znalezienie czasu i energii na naukę języka może być wyzwaniem wśród tych konkurujących ze sobą priorytetów. Nauka języka obcego wymaga konsekwentnej praktyki i nauki, a starsi uczniowie mogą mieć problem z przeznaczeniem wystarczającej ilości czasu i regularnym uczestnictwem w zajęciach. Z drugiej jednak strony te właśnie okoliczności mogą oznaczać, iż lepiej potrafią organizować swój czas i planować naukę, tak aby sprostać zarówno obowiązkom rodzinnym i zawodowym i podjętym wyzwaniom związanym z nauką języków.

W przypadku nauki mediowanej cyfrowo, dodatkowym aspektem jest sprawność w posługiwaniu się technologią w procesie uczenia się, lęk jaki może temu procesowi towarzyszyć oraz ewentualne koszty i czas związane z opanowaniem niezbędnych umiejętności i wykształceniem nawyków niezbędnych w tej formie nauki. Należy jednak zauważyć, że wyzwania te nie są nie do pokonania, a dzięki właściwemu planowaniu, strategiom uczenia się osoby starsze mogą nadal odnosić sukcesy w nauce języków obcych, szczególnie, gdy dostosowanie metod uczenia się, odbywa się w dobrze zorganizowanym wspierającym środowisku mediowanym cyfrowo pozwalającym generować pozytywne nastawienie, a program nauczania, zastosowane techniki oraz asynchroniczny dostęp do nauki udostępnia kontrolę nad procesem uczącemu się.

Tematykę pracy oceniam jako ważną i zasługującą na podjęcie w formie rozprawy doktorskiej, gdzie szczególnej jej istotności dopatruję się w tym, iż o uczniach dojrzałych pisano wielokrotnie, podobnie jak w literaturze przedmiotu można znaleźć wiele wątków dotyczących kształtu edukacji zdalnej i projektowania nauczania z użyciem narzędzi cyfrowych w sieci, brak jednak kompleksowego syntetycznego ujęcia zagadnienia specyfiki nauczania tej właśnie grupy uczniowskiej w środowiskach cyfrowych jaką jest niniejsza rozprawa.

Praca składa się z krótkiego wprowadzenia, siedmiu rozdziałów, z czego trzy ostatnie stanowią rozdziały badawczo-analityczne, konkluzji po których następuje obszerna, bo licząca ponad 470 pozycji bibliografia, oraz streszczenia w języku polskim po których zamieszczono obszerne załączniki. Ogólnie praca liczy 475 stron, z czego na część zasadniczą przypada ich 330.

Rozdział pierwszy obejmujący swoim zakresem strony 12-93 podejmuje kwestie istotne dla późniejszych rozważać o uczniu starszym, dojrzałym w kategoriach ogólnych wieku jako wyznacznika demograficznego. Doktorantka analizuje wiek będący naturalnym elementem biegu życia, wyznaczającym wpływ czasu i kumulację doświadczeń, obejmującym zmiany fizyczne, psychiczne i emocjonalne, które zachodzą w miarę przechodzenia jednostek przez kolejne etapy życia, sygnalizując jednocześnie związany z wiekiem ageizm, czyli dyskryminację ze względu na wiek jako społeczne uprzedzenie, niesprawiedliwie dotykające osoby starsze, dewaluujące ich potencjał.

Rozdział drugi, zawarty na stronach 94-173, skupia się na zaprezentowaniu sylwetki ucznia starszego, dojrzałego, w kategoriach doświadczeń życiowych, motywacji, umiejętności określania własnych celów edukacyjnych i oczekiwań związanych z podejmowaną w tym wieku nauką. Dążąc do edukacji, starsi uczniowie często pokonują ograniczenia związane z wiekiem, czym mogą inspirować innych i pokazują, że nauka nie musi podlegać ograniczeniom wiekowym, podkreślając znaczenie uczenia się przez całe życie dla rozwoju osobistego i innych wymiarów w tym społecznej przydatności osób starszych. Rozdział porusza również kwestie związane z charakterystyką procesu nauczania, samą osobą nauczyciela oraz uwarunkowaniami procesu planowania nauczania.

Rozdział trzeci, obejmujący strony 174-213 podejmuje kwestie technologii TIK w nauczaniu i uczeniu się osób starszych. Osoby starsze angażujące się w naukę z wykorzystaniem technologii mogą doświadczać wielu korzyści, choć muszą liczyć się z pewnymi wyzwaniami. Z jednej strony technologia zapewnia im dostęp do szerokiej gamy zasobów edukacyjnych, umożliwiając samodzielną naukę i eksplorację i jednocześnie promuje zadzierzganianie więzi społecznych, a zmniejszając poczucie izolacji, sprzyja interakcjom w tym również międzypokoleniowym. Z drugiej jednak strony może budzić obawy, czy nawet lęk, szczególnie u osób, które miały TIK mniej do czynienia w życiu osobistym i zawodowym. Doktorantka stoi na stanowisku, iż najbardziej efektywne aspekty nauczania języka dotyczą umiejętności mówienia i słuchania, i w tym duchu przechodzi do rozdziału trzeciego, gdzie nakreśla zasady konstruowania e-learningowych programów nauczania języka dla uczniów dojrzałych.

Rozdział czwarty, strony 214-239 poświęcono zarysowaniu przesłanek i działań stojących za zaprojektowanym tu programem językowej edukacji zdalnej dotyczącej osób starszych i stanowi on pomost pomiędzy rozdziałami o charakterze analizującym uwarunkowania teoretyczne, a ich praktyczną implementacją zaprezentowaną w tym rozdziale w kategoriach projektu i opracowania, wdrożenia i ewaluacji jego efektywności, kursu którego efekty, percepcje wyniki analizowane są i zaprezentowane w następujących po nim rozdziałach badawczych.

Na część badawczo-analityczną pracy składają się ostatnie trzy rozdziały; od piątego do siódmego kolejno strony 240-255, 256-302 oraz 303-330, gdzie sukcesywnie zaprezentowana jest metodologia badań, pytania badawcze, narzędzia badawcze i procedura badania, jak i sami uczestnicy kursu, aby następnie przejść do prezentacji i analizy efektywności sposobu dostarczenia treści w formie platform Moodle i Teams, czasu, zaangażowania uczących się, postaw, postępów, w tym zarówno stricte językowych jak i tych związanych ze biegłością w posługiwaniu się technologią edukacyjną. Zaprezentowany w tej części pracy opis przebiegu procesu planowania, implementacji i ewaluacji kursu jest wielowątkowy, obszerny i z racji na swoją złożoność i stopień szczegółowości szczególnie interesujący. Mało jest podobnych opisów oferujących wgląd w prezentowaną tematykę, a szczególnie w mechanizmy

funkcjonowania kursu, jego przebieg, percepcje uczestników, motywacje i uzasadnienia podejmowanych decyzji oraz interpretacje informacji zwrotnej i jej potencjalny wpływ na przyszłe jego wydania.

Pracę zamyka obszerna bibliografia zawierająca 476 pozycji książkowych, tych już dzisiaj klasycznych dla dziedziny nauczania języka i projektowania programów nauczania jak i najnowszych dotyczących osób starszych i seniorów, oraz pewną liczbę najnowszych artykułów, w tym tych dotyczących zarówno dziedziny nauczania jak i wieku, i co należy podkreślić również polskich autorów, co świadczy o tym, iż doktorantka śledzi to co w tej dziedzinie dzieje się w kraju, choć może kurtuazyjnie warto było uwzględnić publikacje prof. Hanny Komorowskiej, która, szczególnie, choć nie wyłącznie po przemianach ustrojowych wielokrotnie uczestniczyła w dyskursie dotyczącym projektowania programów nauczania. Z pewnym zdziwieniem odnotowałem brak wzmianki znaczącej pozycji autorstwa Pani Promotor doktorantki, dotyczącej co prawda e-learningu akademickiego, niemniej ogromnie interesującej w kontekście edukacji zdalnej i projektowania kursów e-learningowych.

Bibliografia jak również przypisy w tekście wykonane są ze starannością i dbałością o rzetelne dokumentowanie źródeł, i w zasadzie nie odbiegają od konwencji APA stosowanej w pracy, może za wyjątkiem, gdy opisywane są dokumenty i źródła w których brak jest autora wiodącego lub gdy autorem jest instytucja. Od konwencji APA odbiega również w niektórych przypadkach sposób wyróżniania publikacji zwartych i artykułów. Pod względem edycyjnym praca przygotowana jest starannie, z wyraźną dbałością o szczegóły, choć zastrzeżenia budzić może brak powszechnie przyjętych opisów ich proveniencji. Poza wspomnianymi, potknięcia edycyjne są nieliczne i nie zasługują na wzmiankę. Język pracy jest poprawny i choć brak w nim może znamion erudycji i swady i pewnej potoczności indywidualnego stylu, to tekst czyta się z łatwością, myśli formułowane są wystarczająco jasno i w przejrzysty sposób, a wywód cechuje wewnętrzna logika i spójność. Potknięcia językowe, wynikające z, jak sądzę, jedynie z poprawek edycyjnych są nieliczne i właściwie również niewarte wzmianki, poza może rzucającym się w oczy brakiem kapitalizacji tytułu w wersji angielskiej na pierwszej stronie pracy.

Pracę oceniam jako ciekawą i inspirującą do przemyśleń na temat nauczania, projektowania programów edukacyjnych i edukacji zdalnej w wymiarze ogólnym jak i tym dotyczącym osób starszych. Uważam, że odznacza się ona logiczną strukturą wewnętrzną, a treści i kolejność rozdziałów są logicznie uporządkowane i prowadzą kolejno do części badawczej zaprezentowanej w ostatniej części. Układ pracy obejmuje zagadnienia konieczne do rozwiązania przyjętej problematyki, które opisane są na podstawie bogatej literatury przedmiotu.

Niniejszym pragnę stwierdzić, iż przedstawiona rozprawa spełnia wymogi ustawowe stawiane pracom tego rodzaju i wnoszę o dopuszczenie Pani magister Natalii Góralczyk do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Przemysław Krakowian

Łódź 20.05.2023